Okul Yönetiminden Okulda Yönetişime

(Teori ve Uygulama)

Editörler:
Doç. Dr. Abdullah BALIKÇI • Doç. Dr. Sezen TOFUR

PEGEM AKADEMİ

Editörler: Doç. Dr. Abdullah BALIKÇI • Doç. Dr. Sezen TOFUR

OKUL YÖNETİMİNDEN OKULDA YÖNETİŞİME
Teori ve Uygulama

ISBN 978-625-5442-28-4

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2026, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 2000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere http://pegem.net adresinden ulaşılabilmektedir.

1. Baskı: Aralık 2026, Ankara
(Bilimsel Özgün Kitap)

Yayın-Proje: Yaren Açıkgöz
Dizgi-Grafik Tasarım: Beyza Nur Erdoğan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sayfa Basım Sanayi Ticaret Ltd. Şti.
İvedik OSB Matbaacılar Sit. 1514. Cad. No: 23-25
Yenimahalle/ANKARA

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 77079

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi
Macun Mahallesi 204 Cad. No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ YERİNE

(Neden Bu Kitaba İhitiyaç Var?)

1. Kitap farklı eğitim kademelerine dayalı tecrübe paylaşımlarını içermektedir.
2. Akademisyenlerle okul yöneticilerini aynı platformda buluşturarak okulun teorik ve uygulama boyutunu birlikte irdelemektedir. Teoriyi ve uygulamayı sistematik ve birlikte ele almaktadır. Teori ve uygulama arasında bütünlük sağlamaktadır.
3. Güncel eğitim politika belgelerini (12. Kalkınma Planı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Öğretmenlik Meslek Kanunu, OECD 2026 vb.) dikkate almaktadır. Böylece eğitimi doğrudan etkileyen son gelişmelerden hareketle Türk eğitim sisteminde okul yönetiminden okulda yönetişime olan dönüşümü ortaya koymaktadır.
4. Önerilen kaynaklarla etkinin sürdürülmesi ve artırılması hedeflenmektedir.
5. Yazarlar klasik okul yönetimi anlayışının yanında ve ötesinde bir anlayışı kitaba yansıtmaya çalışmıştır. Günümüz gerçkleri ve ihtiyaçları yla örtüşen yenilikçi bir anlayışın temsilcisi olan yönetişimin ilgili alanyazın ve sahadaki yansımalarını eğitim ortamına yansıtlımasına gayret gösterildi.
6. Yazarlar alanda yazılan güncel kaynakları kitaba yansıtmaktadır.
7. Teorik bölümün yazarları, akademik çerçevede pedagoijk formasyon derslerinde edindikleri deneyimlerini kitaba aktarmışlardır.
8. Farklı üniversitelerden akademisyenlerin bilgi ve deneyimleri kitaba yansıtılmıştır.
9. Teori-Uygulama-Öneriler şeklindeki bir yapı ile okuyucunun farklı alanlardan etkilemeye ve geliştirmeye çaba gösterildi.
10. Yazarların okul yöneticiliği gözlem ve deneyimlerinin olması kitabın farklı kesimlere daha rahat ve etkili bir şekilde fayda getirmesini sağlayacaktır.
11. Farklı bölgelerden ve illerden (İstanbul, Konya, Manisa, Bursa, Antalya) akademisyen ve okul yöneticileri aynı amaç ve duygu etrafında birleştirmektedir. Farklı üniversitelerden akademisyenlerin ve farklı illerden okul yöneticilerinin kitaba katkı sunmuş olması kitabın kapsamlı, bütüncül ve teori-uygulama etkileşimini içeren dengeli bir yapısı olduğuna işaret etmektedir. Farklı eğitim kademelerine hitap eden uygulamaları içeren yönü nedeniyle farklı kademedeki okul yöneticileri, öğretmenler, öğretmen adayları ve okuyucu mesleği daha iyi anlayacaktır.
12. Kitaba ismini veren yönetişim kavramını, okul için belirleyici olan "amaç, iş birliği, çevre" kavramlarıyla ele alınmaktadır.
13. Yönetim anlayışından yönetişim anlayışına geçerek alanyazında önerilen anlayış kitaba aktarılmıştır.
14. Okul yöneticilerinin, öğretmenlerin, öğretmen adaylarının ve okuyucunun yalnızca yönetim, teknolojik araçları değil; aynı zamanda etik, yönetişim ve sınırlılıklar gibi kritik boyutları da bütüncül şekilde değerlendirebilmesini hedeflemektedir.
15. Editörlerin birlikte başka çalışmalarda hem yazar hem editör olarak birlikte açılması deneyime ve gelişmeye yönelik bir çabayı ortaya koyması açısından önemlidir.
16. Bu kitapta, akademisyenlerin yanında farklı eğitim kademelerinde görev yapan değerli okul yöneticileri de sürece dahil edildi. Böylece, hem içerik hem de hazırlanış açısından kitaba yön veren temel kavram olan yönetişim kavramına uygun bir süreç izlenmiştir.

Kitaba neden ihtiyaç olduğunu hem akademisyenler hem de eğitim kademelerini temsil eden okul yöneticileri kendi perspektiflerinden şu şekilde açıklamışlardır:

Prof. Dr. Şükrü ADA: Eğitim yönetimi alanı, okul yönetimine ilişkin kuramsal birikimi sahadaki uygulamalarla ilişkilendirmeyi ve değişen koşullara göre sürekli yenilemeyi gerektiren dinamik bir alandır. Küreselleşme, dijital dönüşüm, sürdürülebilirlik talepleri ve pandemi sonrası değişimler, okul yönetimini hiyerarşik yapıdan çok paydaşlı ve iş birliğine dayalı bir yönetişim sürecine taşımakta; bu durum alanın temel kavramlarının yeniden düşünülmesini gerektirmektedir. Kitap, yönetimden yönetişime geçişi "amaç, iş birliği, çevre" kavramları ekseninde ele alarak eğitim yönetimi araştırmacılarına, öğretmen adaylarına ve okul yöneticilerine kuramsal temelleri ve güncel politika belgelerini (Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Öğretmenlik Meslek Kanunu, OECD vb.) birlikte değerlendirebilecekleri bütüncül bir çerçeve sunmaktadır. Okul özerkliği ile hesap verebilirlik ilişkisinin, merkezî politikaların yerel koşullara uyarlanmasının ve dağıtılmış liderlik gibi yaklaşımların farklı ülke ve kademe örnekleriyle tartışılması, alandaki kuram-uygulama ayrışmasının azalmasına katkı sağlamaktadır. Hibrit öğrenme ve yapay zekâ destekli karar sistemlerinin fırsatlarının yanında şeffaflık, algoritmik önyargı ve veri güvenliği gibi risklerini de ele alan kitap, eğitim yönetiminin etik boyutunu görünür kılmaktadır. Sistem düşüncesi, etik teknoloji yönetimi, kapsayıcılık ve uyarlanabilir liderlik gibi geleceğin okul liderlerinden beklenen yetkinliklere yer vermesi, kitabı lider yetiştirme ve mesleki gelişim çalışmaları için de başvuru kaynağı hâline getirmektedir. Böylece kitap, eğitim yönetimini yalnızca yönetsel işlevler bütünü olarak değil; katılımcı, etik ve bağlama duyarlı bir ortak yönetim süreci olarak ele alan bir anlayışa katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Doç. Dr. Mehmet Ali YARIM: Eğitim yönetimi alanı için Türk okul yönetiminin tarihsel gelişimini bilmek, bugünkü kuram ve uygulama tartışmalarını doğru bağlama yerleştirmenin ön koşuludur. Kitap, Osmanlı'daki medrese ve sıbyan mekteplerinin yönetim anlayışından Tanzimat'la başlayan merkezileşmeye, Tevhid-i Tedrisat'la kurulan ulusal eğitim yönetimine uzanan süreci ele alarak alanın kavramlarını ve kurumlarını tarihsel kökenleriyle birlikte sunmaktadır. Millî Eğitim Şûralarının katılımcılığın ilk izleri açısından, planlı kalkınma döneminin ise profesyonelleşme çabaları ve müdürün amirlikten yöneticiliğe geçişi açısından değerlendirilmesi, eğitim yönetimi araştırmacılarına ve öğrencilerine söylem ile yapısal koşullar arasındaki farkı görünür kılmaktadır. Toplam Kalite Yönetimi, stratejik planlama ve okul geliştirme modellerinin yönetişimin öncüleri olarak ele alınması ve bu araçların yüzeysel bir uyuma dönüşme riskinin tartışılması, alana eleştirel bir bakış kazandırmaktadır. Teknolojik, sosyolojik, karşılaştırmalı ve ampirik baskıların hiyerarşik yönetim anlayışını nasıl sorgulattığını ortaya koyan kitap, hiyerarşiden iş birliğine geçişi tarihsel bir eşik olarak değerlendirme imkânı vermektedir. Böylece kitap, eğitim yönetimi alanında kuramsal tartışmaları geçmişten gelen kurumsal mirasla ilişkilendirmekte ve geleceğe dönük reform önerilerini tarihsel bir temele oturtmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi Kübra YENEL: Bu kitap, okul öncesi eğitim kurumlarında yöneticilerin, öğretmenlerin ve ailelerin ortak amaçlar etrafında buluşmasına ve daha katılımcı bir okul kültürü oluşturulmasına katkı sağlayabilir. İlkokullarda bireysel yönetsel kararlardan ortak akla dayalı bir yönetişim anlayışına geçişi desteklemesi bakımından önemli bir kaynak niteliği taşımaktadır. Ortaokullarda daha katılımcı, şeffaf ve iş birliğine dayalı bir yönetişim kültürünün geliştirilmesi için farklı bakış açıları sunmaktadır. Ortaöğretim kurumlarında yönetimin bireysel sorumluluk alanından çıkarak ortak akıl, iş birliği ve hesap verebilirlik temelinde nasıl geliştirilebileceğine ilişkin bir bakış açısı sunmaktadır. Özel eğitim kurumlarında daha kapsayıcı, katılımcı ve hesap verebilir bir okul kültürünün oluşturulmasına yönelik deneyimlerin paylaşılması açısından önemli bir ihtiyaca karşılık gelmektedir.

Okul öncesi Eğitim: Bu kitapta günlük yaşamda ve okul öncesi eğitim alanında yaşanan olayları tecrübelerle birleştirerek okurların fikir edinmesi, olumlu ve olumsuz yaklaşımların sonuçları hakkında ebeveyn, öğretmen ve idarecilerin karşılaşılabilecek durumlarla ilgili ön bilgi edinmeleri sağlanmaya çalışılmıştır. Örnek durumalar üzerinden yazarların okul öncesi eğitim kademesindeki tecrübeleri aktarılmıştır.

İlkokul: Çocuğun örgün eğitimle ilk kez buluştuğu bu hassas dönemde velisinden öğretmenine kadar herkesi sürece dahil eden yönetişim kültürünün ilkokul düzeyinde nasıl hayata geçeceğini görmek açısındadır önem arz etmektedir İlkokul yöneticilerinin okul iklimindeki pratiklerini akademisyenlerin teroik bilgileri ile harmanlayarak ilkokul yöneticilerine yol göstermektedir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin hedefleri doğrultusunda, okullarımızı esnek, kapsayıcı ve çağın gereklerine uygun birer cazibe merkezi haline getirmek için bu nitelikli kaynağa duyulan ihtiyaç yüksektir.

Ortaokul: Ortaokul kademesi, yalnızca akademik başarıyı değil arkadaşlık ilişkilerini, okula aidiyet duygusunu ve davranışsal gelişimi de kapsayan önemli bir süreçtir. Bu süreçte disiplin problemleri, akran zorbalığı, okula devamsızlık ve akademik başarının yetersiz olması gibi sorunlarla çokça karşı karşıya kalınmaktadır. Bu sebeple, okul yöneticilerinin sadece yönetim işlerine ve akademik başarıya yönelmesinden ziyade okulun tüm paydaşlarının dahil olduğu öğrenci merkezli, önleyici ve çözüm odaklı yaklaşımların esas alınması zorunlu hale gelmiştir. Bu anlamda, öğretmen, öğrenci ve velilerin karar alma süreçlerine katılımı, sorumluluk paylaşımı, okul ile aile arasındaki iş birliğini, okul rehberlik servisini daha işlerlik kazanması vb. büyük önem taşımaktadır. Bu kitap; ortaokul kademesinde görev yapan yöneticilere tüm bu hususlarda teoriden ziyade pratiğe yönelik yol göstermeyi amaçlamaktadır.

Ortaöğretim: Bu kitabı yazmamızdaki temel amaç, ortaöğretim kurumlarında okul yönetişiminin yalnızca mevzuat, yönetmelik ve idari işleyişten ibaret olmadığını; insan ilişkileri, güven, iş birliği, ortak sorumluluk ve güçlü bir kurum kültürüyle şekillendiğini ortaya koymaktır. Eğitim yöneticisi olarak edindiğim deneyimlerden hareketle, okullarda yaşanan olumlu ve olumsuz durumları gerçek yaşamdan örneklerle paylaşarak eğitim camiasına katkı sunmayı hedefledik. Başarıya ulaşan uygulamaların arkasındaki emeği, dayanışmayı ve çözüm odaklı yaklaşımı görünür kılarken, yönetsel süreçlerde karşılaşılan sorunları da yapıcı bir bakış fırsatına dönüşebilir. Bu kitapla okul yöneticilerine, öğretmenlere ve eğitim paydaşlarına açısıyla ele almak istedim. Çünkü inanıyorum ki her sorun, doğru değerlendirildiğinde yeni bir gelişim farklı bakış açıları kazandırmayı, iyi uygulamaların yaygınlaşmasına ve sorunlara ortak çözümler üretilmesine katkı sağlamayı amaçladım. En büyük arzum, okullarımızın yalnızca eğitim-öğretim yapılan kurumlar değil, her paydaşın kendisini değerli, güvende ve sorumlu hissettiği yaşayan eğitim yuvalarına dönüşmesine katkıda bulunmaktır.

Özel Eğitim: Kitap uygulamadan gelen yöneticilere yazar kadrosunda yer vermesiyle klasik okul yönetimi kitaplarından ayrılmaktadır. Uygulayıcılar tarafından okulda yönetişimi betimleyen olumlu ve olumsuz durumlar ;okuyucular tarafından anlaşılmasını kolaylaştıran bir anlatımla ele alınmıştır.

Katkılarından dolayı tüm YAZARLARIMIZA gönülden teşekkür ederiz. Elinize sağlık…

Editörler

KİTABA DAİR GÖRÜŞLER

Geleneksel ve tekdüze kalıpları geride bırakarak katılımcı, şeffaf ve çağdaş yönetişim odaklı modellere geçiş sürecini hem kuramsal temelleriyle hem de sahanın gerçekliğiyle ele alan **"Okul Yönetiminden Okulda Yönetişime (Teori ve Uygulama)"** adlı bu eser; eğitim yönetiminde ufuk açıcı bir nitelik taşımaktadır.

Alanlarında değerli çalışmalarıyla tanınan Doç. Dr. Abdullah Balıkçı ve Doç. Dr. Sezen Tofur'un editörlüğünü büyük bir titizlikle üstlendiği bu yapıt; teorik derinliği pratik uygulamalarla harmanlayan, akademisyenlerin bilimsel birikimini sahada fedakarlıkla görev yapan öğretmen ve yöneticilerin paha biçilmez tecrübeleriyle buluşturan mükemmel bir köprüdür.

Eğitim camiamıza katılan bu öncü çalışma; teoriden uygulamaya uzanan kusursuz kurgusu, dijital dönüşümden liderliğe kadar çağın gerekliliklerini eksiksiz kapsayan bölümleri ve her eğitim kademesindeki somut durum analizleriyle yöneticilere, eğitimcilere ve araştırmacılara yol gösteren kusursuz bir rehber niteliğindedir. Bu eserin eğitim sistemimizin geleceğine değerli katkılar sunmasını dilerim.

Prof. Dr. Ercan YILMAZ

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Eğitim kurumları, toplumsal değişim ve dönüşümün hem taşıyıcısı hem de öncüsü olan dinamik örgütlerdir. Bu kurumların etkili, verimli ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşması, yalnızca mevcut yönetim süreçlerinin başarılı bir biçimde yürütülmesine değil, aynı zamanda bütün paydaşların bilgi, deneyim ve katkılarının ortak amaçlar doğrultusunda harekete geçirilmesine bağlıdır. Günümüzde toplumsal, ekonomik, kültürel ve teknolojik gelişmeler, geleneksel okul yönetimi anlayışının yeniden değerlendirilmesini ve daha katılımcı, paylaşımcı, şeffaf ve hesap verebilir bir anlayışın benimsenmesini gerekli kılmaktadır. Bu bağlamda, okul yönetiminden okulda yönetişime geçiş, yalnızca kavramsal bir değişimi değil, okulun yönetim kültürünü, karar alma süreçlerini ve paydaşlar arasındaki ilişkileri yeniden şekillendiren önemli bir dönüşümü ifade etmektedir.

Abdullah Balıkçı ve Sezen Tofur editörlüğünde hazırlanan ***Okul Yönetiminden Okulda Yönetişime (Teori ve Uygulama)*** adlı bu eser, söz konusu dönüşümü kuramsal ve uygulamalı boyutlarıyla ele alarak eğitim yönetimi alanına önemli bir katkı sunmaktadır. Kitabın ilk kısmında yönetimden yönetişime kavramsal ve kuramsal dönüşüm, Türk eğitim sistemine yansımalar, okul yöneticiliğinin tarihsel gelişimi, yönetişimde liderlik, profesyonel sermaye, dijital yönetişim, veri okuryazarlığı ve geleceğe yönelik küresel eğilimler ele alınmaktadır. Böylece okulda yönetişimin düşünsel temelleri ve değişen eğitim anlayışı içerisindeki yeri ortaya konulmaktadır.

Eserin ikinci kısmı, kuramsal tartışmaları okul yaşamının gerçekliğiyle buluşturmaktadır. Okul öncesi, ilkokul, ortaokul, ortaöğretim ve özel eğitim kademelerinde karşılaşılan olumlu ve olumsuz durumların incelenmesi, yönetişim anlayışının farklı eğitim ortamlarındaki yansımalarını değerlendirme fırsatı sunmaktadır. Bu yönüyle eser, yalnızca teorik açıklamalarla sınırlı

kalmayarak uygulamadan elde edilen deneyim ve gözlemler aracılığıyla okul yönetişiminin olanaklarını ve karşılaştığı güçlükleri görünür kılmaktadır. Üçüncü kısımda sunulan kitap, makale, çevrimiçi kaynak, film, dizi ve etkinlik önerileri ise okuyucuların konuya ilişkin bilgi ve farkındalıklarını geliştirmelerine yönelik tamamlayıcı bir kaynak niteliği taşımaktadır.

Okulda yönetişimin temelinde; katılım, güven, iş birliği, ortak sorumluluk, şeffaflık ve hesap verebilirlik bulunmaktadır. Bu anlayışta okul yöneticisi, yalnızca karar veren ve denetleyen kişi değil, farklı paydaşları ortak hedefler etrafında buluşturan, iş birliğini geliştiren ve işbirlikçi öğrenmeyi destekleyen bir liderdir. Dolayısıyla yönetişim, yönetimin ortadan kaldırılması değil, yönetim sorumluluğunun ortak akıl ve katılımcı süreçlerle yeniden tanımlanmasıdır. Böyle bir yaklaşımın benimsenmesi, okulların kendilerini sürekli geliştiren, değişime uyum sağlayan ve toplumsal gelişime katkıda bulunan öğrenen örgütler hâline gelmesini destekleyecektir.

Bu kitabın eğitim yönetimi alanında çalışan akademisyenlere, lisansüstü öğrencilere, okul yöneticilerine ve öğretmenlere yararlı bir başvuru kaynağı olacağına inanıyorum. Eserin, okul yönetimine ilişkin mevcut anlayışların sorgulanmasına, yönetişim kültürünün eğitim kurumlarında yaygınlaşmasına ve teori ile uygulama arasında güçlü bağlar kurulmasına katkı sağlamasını diliyorum.

Bu değerli eserin hazırlanmasında emeği geçen editörler Doç. Dr. Abdullah BALIKÇI ve Doç. Dr. Sezen TOFUR'a, bölüm yazarlarına ve katkı sunan bütün eğitimcilere teşekkür ediyor; kitabın eğitim bilimleri alanına ve uygulayıcılara yararlı olmasını diliyorum.

Prof. Dr. İlhan GÜNBAYI

Akdeniz Üniversitesi

İÇİNDEKİLER

Ön Söz Yerine.....iii
Kitaba Dair Görüşler.....vi

1. Kısım: Okulda Yönetişim ve Teori.....1

1. Bölüm: Yönetimden Yönetişime Kavramsal ve Kuramsal Dönüşüm.....2
Doç. Dr. Abdullah BALIKÇI, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
ORCID No: 0000-0002-9824-0197

2. Bölüm: Türk Eğitim Sisteminde Okulda Yönetişimin Yansımaları.....18
Doç. Dr. Abdullah BALIKÇI, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
ORCID No: 0000-0002-9824-0197

3. Bölüm: Türk Eğitim Sisteminde Okul Yönetiminin Tarihsel Gelişimi.....35
Doç. Dr. Mehmet Ali YARIM, Milli Eğitim Akademisi
ORCID No: 0000-0002-8168-8526
Prof. Dr. Şükrü ADA, Bursa Uludağ Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-3329-9494

4. Bölüm: Okulda Yönetişim ve Liderlik.....52
Doç. Dr. Sezen TOFUR, Manisa Celal Bayar Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-6518-9156

5. Bölüm: Okulda Yönetişim ve Profesyonel Sermaye.....70
Doç. Dr. Sezen TOFUR, Manisa Celal Bayar Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-6518-9156

6. Bölüm: Dijital Yönetişim ve Veri Okuryazarlığı.....89
Dr. Öğr. Üyesi Kübra YENEL, Manisa Celal Bayar Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-4237-9763

7. Bölüm: Okulda Yönetişimde Gelecek Vizyonu ve Küresel Eğilimler.....108
Doç. Dr. Mehmet Ali YARIM, Millî Eğitim Akademisi
ORCID No: 0000-0002-8168-8526
Prof. Dr. Şükrü ADA, Bursa Uludağ Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-3329-9494

2. Kısım: Okulda Yönetişim ve Uygulama (Eğitim Kademelerinde Yaşanan Durumlar) 125

2.1. Bölüm: Olumlu Durumlar 126

2.1.1. Bölüm: Okul Öncesi Eğitim Kademesinde Okulda Yönetişimde Yaşanan Olumlu Durumlar 126
İbrahim DURMUŞ, Şule Yüksel Şenler Anaokulu Selçuklu/ KONYA
ORCID No: 0009-0002-3891-6949
Metin KES, Şule Yüksel Şenler Anaokulu Selçuklu/ KONYA
ORCID No: 0009-0009-9550-8184

2.1.2. Bölüm: İlkokul Kademesinde Okul Yönetiminde Yaşanan Olumlu Durumlar 133
Barış GÜMÜŞ, Namık Kemal İlkokulu, Soma/MANİSA
ORCID No: 0000-0002-3133-5773
Hatice Hande YAVUZ, Yeni Kurudere İlkokulu, Kemalpaşa/İZMİR
ORCID No: 0009-0003-5099-3987

2.1.3. Bölüm: Ortaokul Eğitim Kademesinde Okulda Yönetişimde Yaşanan Olumlu Durumlar 139
Buket BİLİR, Manisa Yunusemre Mehmet Suphi Egemen Ortaokulu Yunusemre/MANİSA
ORCID No: 0009-0003-2433-4451
Mükerrem YAKARŞİMŞEK, Sancak Ortaokulu Selçuklu/KONYA
ORCID No: 0000-0001-9171-6597

2.1.4. Bölüm: Ortaöğretim Eğitim Kademesinde Okulda Yönetişimde Yaşanan Olumlu Durumlar 147
Nazan BAHAR, Saruhanbey Ticaret Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Saruhanlı/MANİSA
ORCID No: 0009-0004-6063-4627
Rıza BAHAR, Saruhanbey Ticaret Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Saruhanlı/MANİSA
ORCID No: 0009-0005-6870-851X

2.1.5. Bölüm: Özel Eğitim I-II-III. Kademe Okullarında Yönetişimde Yaşanan Olumlu Durumlar 155
Dr. Mehmet DABAN, Manavgat Atatürk Ortaokulu, Manavgat/ANTALYA
ORCID No: 0000-0001-8458-7571
Sırrı TAŞKIRAN, Kozağaç Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Özel Eğitim Uygulama Okulu I-II. Kademe, Meram/KONYA
ORCID No: 0000-0003-0937-3105

2.2. Bölüm: Olumsuz Durumlar 163

2.2.1. Okul Öncesi Eğitim Kademesinde Okulda Yönetişimde Yaşanan Olumsuz Durumlar 163
İbrahim DURMUŞ, Şule Yüksel Şenler Anaokulu Selçuklu/ KONYA
ORCID No: 0009-0002-3891-6949
Metin KES, Şule Yüksel Şenler Anaokulu Selçuklu/ KONYA
ORCID No: 0009-0009-9550-8184

2.2.2. İlkokul Kademesinde Okul Yönetiminde Yaşanan Olumsuz Durumlar 170
Barış GÜMÜŞ, Namık Kemal İlkokulu, Soma/MANİSA
ORCID No: 0000-0002-3133-5773
Hatice Hande YAVUZ, Yeni Kurudere İlkokulu, Kemalpaşa/İZMİR
ORCID No: 0009-0003-5099-3987

2.2.3. Ortaokul Eğitim Kademesinde Okulda Yönetişimde Yaşanan Olumsuz Durumlar 176
Buket BİLİR, Manisa Yunusemre Mehmet Suphi Egemen Ortaokulu Yunusemre/MANİSA
ORCID No: 0009-0003-2433-4451
Mükerrem YAKARŞİMŞEK, Sancak Ortaokulu Selçuklu/KONYA
ORCID No: 0000-0001-9171-6597

2.2.4. Ortaöğretim Eğitim Kademesinde Okulda Yönetişimde Yaşanan Olumsuz Durumlar 184
Nazan BAHAR, Saruhanbey Ticaret Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Saruhanlı/MANİSA
ORCID No: 0009-0004-6063-4627
Rıza BAHAR, Saruhanbey Ticaret Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Saruhanlı/MANİSA
ORCID No: 0009-0005-6870-851X

2.2.5. Özel Eğitim I-II-III. Kademe Okullarında Yönetişimde Yaşanan Olumsuz Durumlar 192
Dr. Mehmet DABAN, Manavgat Atatürk Ortaokulu, Manavgat/ANTALYA
ORCID No: 0000-0001-8458-7571
Sırrı TAŞKIRAN, Kozağaç Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Özel Eğitim Uygulama Okulu I-II. Kademe, Meram/KONYA
ORCID No: 0000-0003-0937-3105

3. Kısım: Nitelikli Okulda Yönetişim Bağlamında Bazı Öneriler 200

3.1. Kitap Önerileri 201
3.2. Makale Önerileri 205
3.3. Çevirimiçi Öneriler 208
3.4. Film-Dizi Önerileri 210
3.5. Etkinlik-Site Önerileri 211

Dizin 217

Editörler ve Yazarlar Hakkında 220

1. KISIM

OKULDA YÖNETİŞİM VE TEORİ

1. BÖLÜM

YÖNETİMDEN YÖNETİŞİME KAVRAMSAL VE KURAMSAL DÖNÜŞÜM

Doç. Dr. Abdullah BALIKÇI, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
ORCID No: 0000-0002-9824-0197

Bu bölümü 21.08.2014 tarihinde vefat eden sevgili annem Gülsüm BALIKÇI'ya, 25.11.2020 tarihinde vefat eden sevgili babam Hüsamettin BALIKÇI'ya, 28.02.2025 tarihinde vefat eden Salih BAĞRIAÇIK'a ve bana her daim desteğini sunan sevgili aileme ithaf ediyorum.

Yazar

Bölümün Amacı

Bu bölümün amacı değişen ve gelişen çağda yönetim alanındaki değişim ve dönüşümün bir aşaması olan yönetimden yönetişime geçişi açıklamaktır. Bu bağlamda bölüm sonunda okuyucu;

1. Yönetimden yönetişime dönüşümün temel kavramları olan okul, eğitim, yönetim ve yönetişim kavramlarını açıklar.
2. Yönetimle ilgili geçmişten günümüze yaşanan aşamaları bir bütün halinde ve karşılaştırmalı olarak değerlendirir.
3. Yönetişim yaklaşımının örgüte sağlayacağı katkıları, yönetim anlayışıyla karşılaştırmalı olarak ortaya koyar.
4. Yönetişim anlayışının okula ve okul yönetimine katkısını örneklerle ve geçmiş dönemle karşılaştırarak tartışır.
5. Okulda yönetişim açısından okul yöneticisinin nasıl bir profil çizmesi gerektiğini açıklar.
6. Okulda yönetişimle ilgili araştırma sonuçlarından hareketle okulda yönetim ve yönetişim açısından yeterli bilgi sahibi olur.

Anahtar Kelimeler: *Yönetim, Yönetişim*, Okulda Yönetişim